Fråga om nattvardssynen

Spara som PDF

Fråga:

Vår pastor har börjat kalla nattvarden för 'den heliga nattvarden'. Vad säger du om detta?

Svar:

Jag tror att det du tar upp kan vara en varningsklocka. Även om ordet ”helig” används i Bibeln för annat än Gud så känner jag instinktivt att detta ord inte skall användas annat än för Gud. När man sätter ordet ”helig” på saker eller företeelser så kommer man in på ett farligt område. Att börja kalla nattvarden för ”den heliga nattvarden” eller ”Herrens heliga nattvard” tyder på att man går mot sakramentalism, vilket jag anser vara obibliskt och farligt. Man är då på väg att göra något av nattvarden utöver vad Bibeln säger oss om den. Man går förmodligen in på mystikens område. Kristen tro är inte mystik, det är en relation till vår Far i himlen, ett barnaskap. Så allt som mystifierar den kristna tron berövar oss detta enkla barnaskap hos Gud, och det är allvarligt. Barnaskapet är bland det dyrbaraste vi har i den kristna tron.

Jag kan se två Bibliska ändamål med nattvarden:

1. att vara ett förbundstecken
2. att vara ett medel för att påminna oss om samt förkunna Jesu försoningsverk

Ser vi först på punkt 1 så sa Jesus just detta om nattvarden:

- Luk 22:20: På samma sätt tog han bägaren efter måltiden och sade: "**Denna bägare** är det nya förbundet i mitt blod, som utgjuts för er.

Tecknet i det Gamla testamentets förbund var omskärelsen. Tecknet i det nya förbundet är nattvarden, och särskilt nattvardskalken med vinet. Denna kalk med vin är tecknet på att de som firar denna åminnelsehögtid vill tillhöra Jesus genom Jesu blod, förbundets blod. Kalken pekar på Jesu blodiga försoningsoffer, ett offer som köper oss fria från domen och som renar oss från synden.

Ser vi sedan på punkt 2 så är nattvarden en åminnelsehandling och en form av förkunnelse eftersom Bibeln säger att den skall fungera så.

- Luk 22:19 (1 Kor 11:24): ”Gör detta **till minne** av mig.”
- 1 Kor 11:26: ” Ty så ofta ni äter detta bröd och dricker av denna bägare, **förkunnar ni Herrens död** till dess han kommer.”

Nattvardens andra funktion är alltså att bröd och vin skall få oss att minnas och förkunna Jesu offer på korset, det som är det mest centrala i den kristna tron. Men på vanligt mänskligt maner har vi gjort själva medlet – alltså nattvarden – till något av det mest centrala. Det är Jesu offer som är det viktigaste, och nattvarden är ett medel, en metod för att minnas detta. Och när det blir bakvänt kommer alla diskussioner och alla andra missförstånd, påbyggnader och villoläror.

Många försöker som sagt göra något av nattvarden utöver vad Bibeln lär oss den. Man säger t.ex. att Jesus är alldeles särskilt närvarande i nattvarden, och så känner många människor att de måste göra detta för att inte gå miste om Guds välsignelser. Jag tycker om att försöka tänka logiskt utifrån Bibelns texter, så låt oss göra det lite här. Jesus sa:

- Matt 18:20: ”Ty där två eller tre är samlade i mitt namn, **där är jag mitt ibland dem**."

Kan något bli bättre än att Jesus är mitt ibland oss? Kan han vara mer närvarande än närvarande? Nej, jag tar Jesus på orden och ser att om vi samlas i hans namn så är han där, och då är han inte mer närvarande om vi har nattvard, sjunger lovsång eller gör något annat fromt. Det faktum att vi samlas för att möta Bibelns Jesus gör att han är där, enligt hans löfte. För mig ger det en frihet. Det gör att ingen kan ”tvinga” mig till nattvarden under ”hot” om att jag går miste om Guds välsignelse ifall jag inte kommer. Sådana hot är det som upprätthåller prästämbeten och kyrkosystem. Men eftersom nattvarden är förbundstecknet och ett medel som förkunnar Jesu försoningsoffer, så skall vi kristna definitivt utföra/fira nattvard emellanåt. Hur ofta tycker jag får vara upp till var och en. Det står inte att vi skall göra detta ofta; det står att "så ofta" vi gör det, alltså "var gång" vi gör det, så förkunnar vi Jesu död och försoningsoffer.

De som ser nattvarden som ett sakrament (medel för att få del av Guds nåd) har ofta den syn på nattvarden som din fråga antyder. De talar då gärna om ”Herrens heliga nattvard”, och det är inte ovanligt att man då också anser att brödet verkligen är en del av Jesu kropp och att vinet är Jesu blod. Det blir då återigen

mystik. Så kan inte Jesus ha menat, eftersom han själv satt där mitt ibland lärjungarna när han sa: ”detta är min kropp” osv. Han måste ha menat: ”se detta som en symbol för min kropp, se detta som en symbol för mitt blod”. Dessa symboler räcker gott för att nattvarden skall fungera så som Jesus tänkte, de räcker för att vi idag skall minnas hans blodiga offer på korset, de räcker som ett förbundstecken.

Till sist vill jag ta upp den extrema villfarelse kring nattvarden som Katolska kyrkan har. Deras nattvard kallas ”eukaristin”. Eftersom många kyrkor i Sverige i dag tycks vara på väg att återförenas med Rom, så kan detta vara värt att känna till nu när vi ser denna ”smyg-sakramentalism” komma in även i våra enkla frikyrkoförsamlingar. I Katolska kyrkan tror de att bröd och vin verkligen förvandlas till Jesu kropp och blod när prästen höjer upp dessa och uttalar nattvardsorden. Även om denna förvandling inte syns på utsidan, så säger de att bröd och vin efter prästens ord bara "skenbart" ser ut som bröd och vin. De ser det också som om varje firande av eukaristin innebär ett förnyat Jesu offer. Det sker när prästen läser instiftelseorden (=magi). Det är alltså i Katolska kyrkan inte tillräckligt med Jesu död på korset för våra synder, Jesus måste gång på gång offras på nattvardsbordet för att sona våra synder. Detta är Katolska kyrkans officiella lära, och den kallade Martin Luther ”den största styggelsen” i katolsk tro. Han kallade t.o.m. eukaristin för ”denna drakstjärt”. Men jag tycker det är ännu värre med den ”eukaristiska tillbedjan” som denna nattvardssyn också leder till. Eftersom de inom Katolska kyrkan tror att brödet ÄR Jesus, så skall man även tillbe detta. Därför placeras brödet i en hållare kallad ”monstrans”, vilken sedan bärs runt för tillbedjan i församlingen. Det finns t.o.m. monstranser uppsatta vid videokameror så att man via TV eller Internet skall kunna tillbe denne falske Kristus i hemmet. Här har vi alltså ett exempel på vad en felaktig nattvardssyn har lett till i förlängningen, och tyvärr tror jag att många av våra kyrkor i Sverige kommer att haka på den Katolska läran. Jag har skrivit mer om detta i texten Några tankar om ”förödelsens styggelse” där jag resonerar kring faran med denna villfarelse.

/Lennart